

TISKOVÉ MATERIÁLY KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA
KNIHA HOVORY V LÁNECH 1990

11. březen 2013; Praha

Knihovna Václava Havla vydává první svazek knižní edice rozhlasových rozhovorů prezidenta republiky Václava Havla *Hovory v Lánech 1990*. Tisková konference k jeho uvedení se uskuteční v sídle Knihovny Václava Havla (Kateřinská 18, Praha 2) v pondělí 11. února 2013 ve 14 hodin. Hosty konference budou též někteří spoluvůrci původního rozhlasového pořadu.

TISKOVÁ KONFERENCE

Tisková konference k uvedení prvního svazku knižní edice *Hovory v Lánech* se uskuteční v **pondělí 11. února 2013 od 14.00 hodin** v sídle Knihovny Václava Havla (Kateřinská 18, Praha 2). Účast na konferenci k dnešnímu dni přislíbili: **Michael Žantovský**, někdejší tiskový mluvčí prezidenta Václava Havla, **Jiří Oberfalzer**, někdejší ředitel tiskového odboru Kanceláře prezidenta republiky, **Jiří Vejvoda**, někdejší redaktor Československého rozhlasu, **Jiří Suk**, historik a **Tereza Hubáčková**, redaktorka svazku.

Úvodní slovo pronese **Marta Smolíková**, ředitelka Knihovny Václava Havla.

Tiskovou konferenci moderuje **Martin Vidlák**, dlouholetý spolupracovník Václava Havla.

STRUČNÁ HISTORIE POŘADU

Pravidelné rozhovory s prezidentem Václavem Havlem byly na vlnách Československého a posléze Českého rozhlasu vysílány každou neděli od 14.15 na stanici Československo (po vzniku České republiky přejmenované na Radiožurnál) od 11. března 1990 do 1. února 1998 pod oficiálním názvem **Hovory v Lánech**. V samotném pořadu i v tisku byl ovšem v letech 1990–1992 používán název *Hovory z Lán*.

Dne 28. března 1998 vysílala stanice Český rozhlas 2 – Praha premiéru nového pořadu **Rozhovory v Lánech**, ve kterém prezident Václav Havel vystupoval spolu s dalším hostem. Pořad měl měsíční periodicitu a byl vysílán každou poslední sobotu v měsíci až do 29. dubna 2000.

Znělkou Hovorů byla písnička *Nashledanou v lepších časech* ze hry *Robin zbojník* (hudba: Jaroslav Ježek, text: Jiří Voskovec a Jan Werich).

Na pořadu s prezidentem Václavem Havlem v letech 1990-92 spolupracovali především tiskový mluvčí Michael Žantovský a v letech 1993-2000 Ladislav Špaček. Po jedenáct let pořad připravovali zejména redaktoři Ota Nutz, Jiří Vejvoda, Stanislava Dufková, Robert Tamchyna, Eva Hůlková a Vlastimil Ježek. Příležitostnými redaktory byli Martin Dorazín, Jana Hrbková, Miroslav Konvalina, Karel Kyncl, Rudolf Matys, Richard Medek,

Vladimír Pavrovský, Zita Senková, Petr Stiegler, Jan Šmíd, David Šťáhlavský a Zuzana Vagrčková.

VZNIK POŘADU

V předmluvě k prvnímu svazku Hovorů v Lánech vzpomíná na vznik pořadu tehdejší tiskový mluvčí prezidenta Václava Havla a iniciátor pořadu Michael Žantovský: *„Pro veřejnost nebylo lehké se orientovat v každodenním přívalu událostí, které měnily tvář společnosti přímo před očima. Domácí novináři se museli za pochodu vyrovnávat s rolí svobodného tisku, se všemi zmatky i excesy, které z toho plynuly, zahraniční novináři zase často zápasili s neúplnou znalostí kontextu a souvislostí. My v nejbližším prezidentově okruhu jsme si pracně osvojovali povinnosti i omezení plynoucí z veřejné role a konečně prezident sám si obtížně zvykal na neustálou, často dotěrnou a někdy i nepříjemnou pozornost zástupců čtvrté velmoci. Jako autor se těžko smířoval s tím, když byl nepřesně nebo neúplně citován, a ještě hůře s tím, měl-li pocit, že jsou informace o jeho krocích a činnosti jeho úřadu bezděčně nebo záměrně zkreslovány. Naléhavě se tak rýsovala potřeba média, jímž by prezident mohl oslovovat veřejnost přímo a nezprostředkovaně a seznamovat ji se svou prací a záměry... Vzpomněl jsem si na „Hovory u krbu“ prezidenta Franklina D. Roosevelta, který tímto způsobem v letech 1933–1944 získával podporu americké veřejnosti pro své záměry a Václavovi se ta myšlenka zamlouvala.“*

KNIŽNÍ VYDÁNÍ

Rozhodnutí o knižním vydání rozhlasových pořadů naráželo od samého počátku na fakt, že Václav Havel spatra pronesené projevy a rozhovory pro média do svého díla nikdy nepočítal. Jako spisovatel a dramatik považoval mluvené slovo za specifický žánr, který nesnese kritéria promyšlených formulací psaného textu. Dílo Václava Havla obsahují jeho Spisy (Torst 1999, resp. 2008), avšak pro pochopení jeho myšlení jsou důležité i další zdroje, mezi něž patří právě rozhovory pro tištěná a elektronická média.

Knihovna Václava Havla se proto rozhodla založit zcela novou ediční řadu, v níž budou tyto texty vycházet jako další důležitý pramen poznání nejen života a díla Václava Havla, ale i celé československé a české společnosti. O důkladnou redakci prvního svazku se zasloužila redaktorka Tereza Hubáčková s pomocí redaktora Jana Zelenky a Martina Vidláka, bohatým poznámkovým aparátem knihu vybavili historici Jan Socha a Jiří Suk. Rejstřík sestavil bibliograf Daniel Řehák. Grafickou úpravu vytvořil Luděk Kubík. Výslednou knižní podobu si veřejnost může porovnat s původními nahrávkami uloženými v Archivu Českého rozhlasu či v Dokumentačním centru Knihovny Václava Havla.

Redaktoři textu Tereza Hubáčková, Jan Zelenka a Martin Vidlák k tomu v ediční poznámce píší: *„Naší snahou bylo – netoliko z povinné úcty k autorovi – zachovat charakter nezaměnitelného stylu vyjadřování Václava Havla, ale zároveň respektovat jeho přání vydávat jen pečlivě redigované texty. Naplnit tyto dva požadavky zároveň bylo mnohdy velmi obtížné, někdy i nereálné – věříme však, že celkově se záměr podařil. (...) Hovory jsou autentickým zdrojem informací i vzhledem do myšlení Václava Havla, který v nich zasazuje každodenní politiku do „nepolitických“ nadčasových souvislostí a zamýšlí se i nad tématy, jež*

jiní politikové přehlíží. Potřeba vyjádřit se veřejně k událostem, které za uplynulý týden prožil a které jej v týdnu následujícím čekají, zaujme i po letech svou bezprostředností. Jako osobní zpověď či veřejný deník je pro nás vítanou příležitostí dotvořit si názory na tehdejší společenské změny. Je pochopitelné, že některá témata jsou dávno překonaná a jen dodávají dobový kolorit a plasticitu tématům ostatním. O společenské atmosféře, již se první svazek týká, snad nic nesvědčí tak výmluvně jako fakt, že se hned dvakrát změnil název státu, jehož byl Václav Havel prezidentem.“

Knihovna Václava Havla
www.vaclavhavel-library.org
Martin Vidlák
Tel: +420 724 022 156